

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Snurretoppen
Dagtilbuddets navn	Tilst dagtilbud
Titel på deltagere på mødet	Pædagogisk leder Snurretoppen Dagtilbudsleder Tilst dagtilbud Medarbejderrepræsentant Forældrerepræsentant Tilsynsførende konsulent fra sektion dagtilbud, Pædagogik Undervisning og Fritid.
Dato for tilsynsmødet	23. april 2024

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	3
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	3
Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner	4
Det sproglige læringsmiljø.....	5
Forældresamarbejde.....	7
Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten.....	8
Ramme for det uvildige tilsyn	9

Denne tilsynsrapport er udarbejdet på baggrund af et lovpligtigt uvildigt tilsyn. Det uvildige tilsyn gennemføres af en dagtilbudskonsulent fra Børn og Unge i Aarhus Kommune. Man kan læse mere om tilsynsprocessen i bilaget bagerst i tilsynsrapporten eller på kommunens hjemmeside.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

Den samlede vurdering af kvaliteten i forbindelse med det uvildige tilsyn er juster praksis

På baggrund af observationer, baggrundsdata og drøftelser vurderer tilsynet, at der i Snurretoppen arbejdes intentionelt med at skabe læringsmiljøer, som har potentiale til at fremme børns trivsel, læring, udvikling. Samtidig vurderes at der er behov for justeringer, med henblik på at praksis er mere samstemt og at den pædagogiske praksis i højere grad rammer alle børn.

Vurderingen begrundes overordnet nedenfor og udfoldes i de følgende afsnit.

Observationerne giver indtryk af, at børnene på tværs af huset generelt mødes varmt og venligt. Personalet fordeler sig og er tilgængelige for børnene. Tidsplanen giver børnene god tid til at lege, både i børnehave og vuggestue. Der kan på tværs af huset være mere fokus på at understøtte børns deltagelse i leg og mere fokus på børneperspektivet, særligt i forbindelse med overgange. Der ses eksempler på understøttende praksis ift. sprog, bl.a. ordforråd og opmærksomhed på skriftsprog. Dog kan praksis blive mere udvidende og bøger og læsning tilgængeligt for alle. Sprogvurderingspraksis er overvejende konsekvent.

Dialogen på tilsynsmødet giver indtryk af et velfungerende forældresamarbejde, hvor der samtidig kan arbejdes i retning af et forældresamarbejde som favner mere i bredden. Samarbejde forældre imellem kan også styrkes.

Ledelse og medarbejdere kan gøre rede for den pædagogiske intention bag den observerede praksis, og de indgår reflekterende i dialogen om data. De udviklingspotentialer, som træder frem igennem observations- og baggrundsdata genkendes, og der anlægges et gennemgående udviklingsorienteret perspektiv i dialogen. Afdelingen har forud for tilsynsmødet afprøvet justeringer i praksis med afsæt i opmærksomheder fra observationsrapporterne.

På baggrund af tilsynet anbefales:

- At styrke det fysiske lege- og læringsmiljø gennem øget tilgængelighed af legetøj og materialer, sammen med en tydeligere kodning af legeområderne.
- Arbejd med organiseringer: Styrk overgange, så de er mere graduerede og bedre flow og færre børn ad gangen. Sæt fokus på personalets understøttende rolle ift. børnenes leg.
- Sproglig understøttelse bliver mere udvidende.
- Fokus på at vejlede positivt, italesæt den gode/ønskede adfærd mere.

Vurdering af kvaliteten af børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner i forbindelse med det uvildige tilsyn er juster praksis**1. Konklusioner fra observationen**

Børnene mødes generelt af venlige og imødekommende voksne, som giver smil, trøst, positiv kropskontakt og anerkendelse. I både vuggestue og børnehave ses personalet fordele sig og indgå i samspil med børn, undertiden udvidende. Tidsplanen tillader, at børnene har god tid til leg og grovmotorisk udfoldelse. Børnene tilbydes aktiv deltagelse eks. i samling, ved bålaktivitet og i fødselsdagsfejring. Der ses behagelig vejledning f.eks. i forbindelse med bleskift og i garderobe.

Kvaliteten kan styrkes bl.a. gennem øget tilgængelighed af et bredere udvalg af materialer og en tydeligere kodning af lege- og læringsmiljøet, f.eks. i interessecentre eller legeområder. Det med henblik på at styrke grundlaget for børnenes leg, og for at børnene kan få erfaring med forskellige læringsområder. Samtidig kan der være mere fokus på at italesætte den gode/ønskede adfærd, sætte ord på børns intentioner og desuden vejlede børnene positivt, frem for fokus på, at de gør noget forkert. Omkring frokost ses i den ene observation eks. på, at personale bliver lidt bestemmende ift. nogle af børnene og at de krav som stilles er svære for børnene at leve op til.

Der ses nogle lidt urolige, undertiden også konfliktfyldte overgange, som kan organiseres så de fungerer bedre, set fra børneperspektiv. F.eks. ved graduerede overgange og fokus på at minimere unødigt ventetid og/eller trængsel, hvilket ofte leder til konflikt eller stiller krav til børnene, de har svært ved at leve op til. Der kan endelig sættes fokus på en mere fælles tilgang til understøttelse af børnenes leg, bl.a. personalets rolle ift. at igangsætte og holde leg i gang, så alle børn understøttes i at finde noget interessant at lave, finde materialer frem mm.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Ledelse hæfter sig positivt ved de gode relationer mellem voksne og børn. Samtidig genkendes billedet af et højt konfliktniveau børn imellem, hvilket der vil være fokus på ved den kommende fælles læringsdag i dagtilbuddet. Der udtrykkes potentiale i at være lærende sammen om dette tema.

Afdelingen genkender observationernes konklusioner om, at overgange kan optimeres og at nuværende organisering fungerer mindre godt for både børn og personale. Børnehavepersonalet har netop afprøvet nogle justeringer af overgange omkring frokost i forlængelse af observationsrapporten. Organisering med færre børn ad gangen giver bedre dialoger og mere ro til at understøtte det enkelte barn end "alle på én gang". Vi taler om at tidligere fokus på overgange kan med fordel kan genbesøges. Det er relevant på tværs af huset at skabe mere mening for alle børn ind i overgangene f.eks. også lade børn deltage mere aktivt i oprydning.

Det drøftes desuden, hvordan man som personale kan være mere samstemte og have en fælles tilgang ift. interaktion og samspil omkring måltidet – eks. hvilket forventninger man møder børnene med (rækkefølge af madvarer f.eks.) og hvordan man kan fremme børneperspektivet og opmærksomhed på at give positive anvisninger, så alle oplever en rar stemning. Pædagogisk leder er undersøgende på en mere fælles retning.

Endelig drøfter vi understøttelsen af leg, herunder personalets understøttelse og legepladsen som læringsrum. Hvis der er faste udedage, hvor man ikke kan være inde, skal der sikres en alsidighed i det, som tilbydes på legepladsen. Afdelingen har en opmærksomhed på at tage ting med ud – så der bliver en variation i uderummet, f.eks. lave krea, læse bøger, mm. Samtidig er dagene forskellige og der tilbydes noget forskelligt.

Afdelingen giver indblik i sit arbejde med børn i sårbare og udsatte positioner. Der lægges bl.a. vægt på at møde børnene ”hvor de er”, med sigte på at børnene er en del af fællesskabet. Vi drøfter hvordan man kan sætte fokus på at personalets deltagelse i børnenes leg særligt ift. at sikre alle børns deltagelsesmuligheder i leg med andre børn. Nogle børn ses være lidt på kanten af legen, hvilket er problematisk særligt for børn i udsatte positioner som i særlig grad har brug for udvikling gennem leg med andre børn. Samme betydning har tilgængelighed af materialer til leg og læring, som understøtter fantasien og erfaringer med forskellige læringsområder.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

På baggrund af observationer og drøftelser på tilsynsmødet vurderes det, at afdelingen skal justere praksis med henblik på at god praksis rammer alle børn og mere jævnt. Det anbefales på baggrund af tilsynet at

- Sætte fokus på at vejlede positivt, italesætte den gode/ønskede adfærd mere. Afkod barnets intention (hvad ligger bag barnets adfærd) og sæt ord på den. Hvis børn agerer uhensigtsmæssigt, overvej da om rammerne er passende, set fra børneperspektiv.
- Styrke overgange, så de er graduerede og der bliver et bedre flow. Tænk i færre børn ad gangen og at alle har noget interessant at fordybe sig i – i stedet for ventetid.
- Sætte fokus på personalets rolle ift. at understøtte leg, interagere (mere) med børnene undervejs. Tilbyd gerne flere fællesskabende aktivitet(er), som børnene kan koble sig på – det fungerer godt.
- Styrke det fysiske lege og læringsmiljø gennem øget tilgængelighed af legetøj / materialer, som kan udfordre og hjælpe fantasien på vej sammen med en tydelig kodning af legeområderne (’hvad kan man lege her?’).

Det sproglige læringsmiljø

Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er juster praksis

1. Konklusioner fra observationen

På tværs af børnehave og vuggestue ses opmærksomhed på at benævne ting og handlinger, der høres overbegreber og eks. på, at der sættes ord på følelser. Personalet stiller af og til spørgsmål, og der samtales under rutiner og leg, dog ikke lange udvekslinger. Opmærksomhed ift. skrift og læsning ses, idet der er indrettet læseområder, vuggestuebørn har adgang til bøger og læsning. Den sproglige understøttelse varierer, bl.a. ved at personalet i forskellig grad indbyder til samtale og sætter ord på. Praksis kan blive mere jævn i kvaliteten og samtidig mere udvidende, så der benævnes mere specifikt, herunder også børns følelser og intentioner. Nogle børn får mere samtale end andre, yngre og mere stille børn får mindre. Der er eks. på turtagning, men ikke mange lange samtaler. Børnehavebørn har ikke adgang til bøger i observationstiden.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Ledelse og medarbejdere genkender billedet fra observationen. Nogle gange tages bøger med ud. Det genkendes at der er variation blandt personalet ift. understøttende sprogstrategier, nye medarbejdere introduceres, men der kan være mere konkret fokus på opfølgning. Vi taler om sammenhæng mellem organiseringsformer og sprogligt læringsmiljø, f.eks. samtaler med alle børn eller flere turtagninger, bl.a. at der er mere ro til mere fordybet samtale med et enkelt barn eller få ad gangen.

Sprogvurderingsdata viser, at afdelingen sprogvurderer 3-årige og er påbegyndt vurdering af de 4-årige med dansk som andetsprog. Nogle er vurderet rettidigt ved 3 år, dog ikke konsekvent. Der ses høj andel af børn med sprogstøttebehov, og data kalder på fokus på ordforråd og sprogforståelse; over halvdelen af børnene ikke har kunnet gennemføre ordforrådsdelen. En høj andel af dem, der kan, ligger i fokuseret eller særlig indsats. Samtidig er der børn, som scorer højt i *generel indsats* hvilket kalder på differentiering.

Ledelsen understøtter sprogvurdering bl.a. vha. stuevise oversigter. Medarbejderne oplever at det giver et godt overblik som afsæt for systematik. Det noteres, at opfølgning på sprogvurdering og kobling til den sprogpædagogiske indsats kan blive skarpere. Pt. arbejdes med sprog i mindre grupper om formiddagen, og der læses dialogisk, men det kan blive mere stringent så børnene får bedre udbytte. Det er vigtigt at få ind i ugeplanen så alle får læst dialogisk. En ny struktur på tværs i dagtilbuddet skal understøtte samarbejde og videndeling via to sprogpædagoger i hver afdeling.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

På baggrund af tilsynet anbefales:

- Understøt tilegnelse af ordforråd ved at alle benævner mere konsekvent og udvidende, både i vuggestue og børnehave. Husk også at sætte ord på børnenes intentioner og følelser.
- Sæt fokus på længere samtaler med alle børn, udvid det, børnene kommer med. Brug organiseringer, som understøtter fælles opmærksomhed.
- Giv alle børn adgang til bøger, (dialogisk) læsning og skriftsprog – tag gerne bøger med ud.

Vurdering af kvaliteten af forældresamarbejde i forbindelse med det uvildige tilsyn er juster praksis

1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen?

I Snurretoppen samarbejdes med forældre i form af faste samtaler, i den daglige kommunikation og mere formelt regi af forældreråd og -bestyrelse. I dagtilbuddets skriftlige læreplan fremgår, at dagtilbuddet arbejder med afsæt i den enkelte families behov og perspektiver. Der lægges vægt på at være anerkendende og nysgerrige ift. forældrenes perspektiver og intentioner. Medarbejdere og ledelse fortæller at afdelingen praktiserer at give konkret vejledning og inspiration, bl.a. tilbud om lån af bøger, info om sange, der synges, for at bygge bro mellem institution og hjemmemiljø. Der anvendes forskellige redskaber til at tage med hjem, meget om sprog. Det opleves at forældre gerne vil vejledes. Det er fast praksis, at pædagogisk leder er med til opstartssamtale, med henblik på kendskab og opbygning af den gode relation.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Fra forældreside opleves et godt samarbejde mellem hjem og institution. Samtidig peges der på, at der er meget lidt samarbejde og fællesskab forældre imellem. F.eks. er der lav deltagelse på forældrerådsmøde og til arrangementer. Der savnes mere fokus på at invitere til mere samarbejde på tværs at forældre skal mødes have dialog med andre forældre og fælles engagement, f.eks. arbejdsdage, forældrekaffe og lign.

Forældreråd og ledelse har arbejdet med udvikling af forældrekaffe for at få flere med og for at få en bredere repræsentation af forældre som deltager, men der er fortsat potentiale og afdelingen arbejder fortsat med det. Bestyrelsen i dagtilbuddet har haft særligt fokus på, hvordan man lykkes med at fremme forældres deltagelse i arrangementer, da dette er en generel udfordring. Vi drøfter, hvordan man kan have opmærksomhed på et fælles tredje, som eks. nævnes film om temaer som aktuelt er i fokus i pædagogisk praksis at fremvise eksempler på noget der arbejdes med, sammen med børnene – cirkus mm.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Afdelingen har et udviklingsorienteret blik på forældresamarbejdet. Det vurderes samtidig på baggrund af data og drøftelser på tilsynsmødet, at afdelingen skal justere praksis, ift. at samarbejdet rammer forældregruppen mere bredt og styrker engagement, deltagelse og fællesskab forældre imellem. Det anbefales konkret at

- være undersøgende ift., hvad der giver mening for forældrene, afprøve forskellige måder at være sammen på. Spørg forældrene til deres perspektiver.
- Sætte forstærket fokus på fællesskabet imellem forældre - med afsæt i et fælles tredje.

Bilag 1

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes

deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne er certificerede i at foretage observationer med ITERS-3 og ECERS-3. Dagtilbudsledelsen har gennemgået et læringsforløb, som klæder dem på til at observere med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af uddannede konsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-rene en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis sammen med medarbejdere i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagernes egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsæt for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.